

8. Merriam-Webster: America's Most Trusted Dictionary: Веб-Сайт. URL: <https://www.merriam-webster.com/thesaurus/naming>

9. Meyerson P. What's in a Brand Name? American Marketing Association, 31.01.2022: Веб-Сайт. URL: <https://www.ama.org/marketing-news/whats-in-a-brand-name/>

10. Інформаційний портал «Вінниця.info» У Вінниці затвердили нові назви 57 вулиць і провулків. 07.04.2016: Веб-Сайт. URL: <https://vinnitsa.info/article/u-vinnitsi-zatverdili-novi-nazvi-57-vulitsi-i-provulkiv-v-misti-budut-vulitsi-shimka-pikusa-amosova>

11. Інформаційний портал «Моя Вінниця» Громада Вінниці запропонувала вулицю Стахурського переимувати на Андрія Первозваного, а Тарнагородського - ім'ям Сергія Зулінського. 05.12.2015: Веб-Сайт. URL: <https://www.myvin.com.ua/ua/news/events/38700.html>

Вадим Голіненко

СПІВПРАЦЯ ВІННИЦЬКОГО ТА СВЕНТОКШИСЬКОГО РЕГІОНІВ У СФЕРІ ОСВІТИ

У статті висвітлено діяльність Республіки Польща щодо формування її іміджу у плані освіти на прикладі співпраці Вінницького та Свентокшиського регіонів.

Ключові слова: Вінниця, Кельце, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, освіта, імідж.

Держави активно працюють на міжнародному рівні над формуванням іміджу. Досягнення позитивного сприйняття держави світовою спільнотою є тривалим процесом, а його розвиток зумовлений цілою низкою внутрішніх і зовнішніх чинників [4, с.35]. З-поміж різних напрямків формування національного бренду можемо виокремити брендинг освіти, який допомагає реалізувати не лише суто освітянські цілі, а став складовою значно більшої структури формування позитивного іміджу держави [7, с 171-172].

Політика держави істотно впливає на імідж системи освіти і робить набуття знань більш або менш привабливим для мешканців інших країн, оскільки, процес навчання не обмежується лише контактами педагогів із здобувачами освіти, а включає більш широкі соціальні зв'язки, пов'язані із побутом, контактами із державними установами та організаціями, співжиттям у соціумі тощо. Система освіти є ефективним інструментом формування зовнішньополітичного іміджу держави, а освітні програми і навчання громадян, перш за все еліти, інших країн, є вагомим інструментом формування національного іміджу [6, с.147-148].

Мета статті полягає у вивченні заходів, до яких вдавалися Польща і Україна на рівні Свентокшиського і Вінницького регіонів у сфері освіти для формуванні взаємного позитивного образу регіонів як складової національного іміджу.

Висвітлення міжнародних відносин завжди приваблювало журналістів, і ми, досліджуючи дану тему, опиралися, перш за все, на

новинні репортажі [1, 2, 3, 5], а також на використовували теоретичні дослідження щодо іміджу в системі освіти [7], публічної дипломатії [6] тощо.

Одним із прикладів формування іміджу Польщі у сфері освіти є співпраця Вінницького та Свентокшиського регіонів у даному напрямку.

Початок співпраці було покладено ще у 1958, коли тодішнє керівництво Келецького воєводства та Вінницької області підписали протокол про наміри співпраці [1]. Проте найбільш продуктивні контакти з Вінницькою областю були започатковані Воєводським управлінням колишнього Келецького воєводства у січні 1995 року. Перебравши до компетенції співпрацю з іноземними державами, маршалкова канцелярія переуклала договір, підписаний воєводою [8]. З цією метою 23-24 червня 1999р. Організовано польсько-український форум місцевого самоврядування, присвячений, зокрема, обмін досвідом впровадження адміністративних реформ, євроінтеграції, міжрегіонального співробітництва між Польщею та Україною. Угоду про співпрацю між Свентокшиським воєводством і Вінницькою областю було підписано 23 вересня 1999 року [1].

У 2013 році започаткована ініціатива Кельце з стипендіальної підтримки вінницьких студентів, які навчаються у келецьких вишах [5].

З 2 по 5 лютого 2015 року на Вінниччині перебувала делегація Центру підвищення кваліфікації Свентокшиського воєводства Республіки Польща, яку очолював генеральний директор – Даріуш Вонтроба [3].

Головною темою робочого візиту було напрацювання інформаційної бази для написання спільного проекту в сфері боротьби із безробіттям, розвитком освіти на початковому і середньому рівнях, налагодження більш тісної співпраці між викладачами у науковій та дослідницькій сферах, можливості обміну досвідом та реалізації різних спільних проектів із вищезазначених тем [3].

Відвідавши Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету польські партнери були задоволені побудовою навчального процесу та його матеріально-технічною базою, який презентувала директор цього закладу Наталія Замкова. Результатом стала домовленість про підписання в березні поточного року Угоди про співпрацю між Центром підвищення кваліфікації Свентокшиського воєводства Республіки Польща та Вінницьким торговельно-економічним інститутом КНТЕУ [3].

В рамках відзначення 60-річчя співпраці двох регіонів 18 травня 2018 року в приміщенні Вінницької обласної філармонії ім. М.Д. Леонтовича відбулася офіційна церемонія відкриття виставки художньої фотографії «Свентокшиське – Вінниччина. Очима партнера» за ініціативи обласної державної адміністрації, Генерального Консульства Республіки Польща у Вінниці та Посольства України в Республіці Польща [2].

Участь в урочистому заході взяли голова обласної державної адміністрації Валерій Коровій, заступник голови обласної Ради Ігор Хміль, керівництво Свентокшиського воєводства Республіки Польща,

Генерального Консульства Республіки Польща у Вінниці, представники польських громад на Вінниччині [2].

Адам Ярубас заявив: «Наша співпраця стосується найрізноманітніших сфер: освіти і науки, культури і підприємництва і таким чином наші делегації мають можливість постійно обмінюватись досвідом. Я вважаю, що феноменом нашої довготривалої співпраці є справжня дружба, яка пережила щасливі часи і часи кризи і зміни політичних режимів. І для нас співпраця із Вінницькою областю є однією з найбільш важливих. Польща та Свентокшиське воєводство підтримують Україну на європейському шляху розвитку і сприятимуть її інтеграції до Європейського Союзу» [2].

У липні 2019 році відбулося підписання угоди між Науково-освітнім Консорціумом (місто Кельце) та Вінницьким державним педагогічним університетом імені Михайла Коцюбинського. Ця угода вперше в історії України і Польщі передбачає відкриття філії українського вишу у Польщі. У листопаді 2019 року в місті Кельце ректори вінницького і свентокшиського технічних університетів підписали угоду про програму «Подвійний диплом». У рамках угоди передбачено можливості для стажування та підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу ВНТУ.

10 листопада 2021 року в рамках візиту до Свентокшиського воєводства Республіки Польща офіційна делегація Вінниччини відвідала воєводське відділення Інституту національної пам'яті, де члени делегації мали можливість дізнатися про його роботу, оглянути архівні приміщення та ознайомитися з особливостями діяльності закладу. Під час візиту до Державного архіву у м. Кельце, його директор Веслава Рудковська, ознайомила присутніх зі структурою установи, до складу якого входять також новий і цифровий архіви, розповіла про джерела отримання архівних документів та їх популяризацію, якою також займається заклад.

В свою чергу, Сергій Здітовецький, заступник голови Вінницької обласної державної адміністрації, зауважив, що в регіоні найближчим часом планується проведення модернізації Державного архіву Вінницької області, який знаходиться в будівлі Ізуїтського монастиря, тож важливо ознайомитися з особливостями діяльності польського архівного закладу.

12 жовтня 2022 року у Кельце відбулась зустріч представників бізнес-середовища та керівництва Вінницької області України. Метою візиту української делегації були розвиток та активізація співпраці між Свентокшиським та Вінницьким регіонами у сфері освіти. Під час перебування українські гості зустрілися з представниками Університету Яна Кохановського в Кельце.

У Маршалковій управі Свентокшиського воєводства в Кельце гостей вітав Томаш Ямка, член Воєводської Управи. У зустрічі в Маршалківській управі Свентокшиського воєводства взяли участь Наталія Замкова, директор Вінницького торговельно-економічного інституту НТУУ, радник Вінницької області та голова постійної комісії у справах освіти, релігії, культури, молоді та спорту та заступник директора Вінницького торговельно-економічного інституту НТУУ

Володимир Мережко. Темою обговорення стали перспективи співпраці між дружніми регіонами та питання нормального функціонування системи освіти під час війни, яка є особливо актуальною в умовах сьогодення.

Отже, співпраця у сфері освіти між Вінницьким і Свентокшиським регіонами була досить інтенсивною і мала позитивний вплив на формування позитивного іміджу регіонів у контексті формування привабливого національного бренду обидвох країн. Також важливою є можливість обміну досвідом і співпраця у розвитку освіти, особливо в умовах війни, що є актуальною темою для обох регіонів. Результативний обмін досвідом і співпраця між Польщею та Вінницькою областю сприяють підтримці України на європейському шляху розвитку та інтеграції до Європейського Союзу.

Джерела та література:

1. Współpraca Województwa Świętokrzyskiego i Obwodu Winnickiego - Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego. *Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego*. URL: <https://www.swietokrzyskie.pro/category/archiwum-kategorii/50-lat-swietokrzyskie-winniczyzna/wspolpraca-wojewodztwa-swietokrzyskiego-i-obwodu-winnickiego/>

2. В рамках відзначення 60-річчя співпраці двох регіонів Валерій Коровій та маршалек Свентокшиського воєводства Адам Ярубас відкрили фотовиставку «Свентокшиське – Вінниччина. Очіма партнера». Вінницька обласна військова адміністрація. *Офіційний вебсайт – Вінницька обласна військова адміністрація*. URL: [https://www.vin.gov.ua/news/ostanni-novyny/11053-v-ramkakh-vidznachennia-60-richchia-spivpratsi-dvokh-rehioniv-valerii-korovii-ta-marshalek-svientokshyskoho-voievodstva-adam-yarubas-vidkryly-fotovystavku-svientokshyske-vinnychyna-ochyma-partnera](https://www.vin.gov.ua/news/ostanni-novyny/11053-v-ramkakh-vidznachennia-60-richchia-spivpratsi-dvokh-rehioniv-valerii-korovii-ta-marshalek-sventokshyskoho-voievodstva-adam-yarubas-vidkryly-fotovystavku-svientokshyske-vinnychyna-ochyma-partnera)

3. Вінниччина продовжує співпрацю з Польщею. *Вінницька обласна Рада - офіційний інтернет-сайт*. URL: <https://vinrada.gov.ua/vinnichchina-prodovzhue-spivpracju-z-polscheju.htm>

4. Кононенко С. Середньодержавність: формалізація структур осмислення // Дослідження світової політики. К.: ІСЕМВ України, 1999.

5. Місто Кельце виділяє 300 тисяч злотих для вінницьких студентів. *Новини Вінниці та області*. URL: <https://vinnitsa.info/article/misto-keltse-vidilyaye-300-tisyach-zlotih-dlya-vinnitskih-studentiv>

6. Руднева В. Публічна дипломатія: теоретичні основи застосування нової інформаційно-комунікаційної технології в державному управлінні // Вісник Національної академії державного управління при Президентіві України. 2012. №1. С. 147-153.

7. Тихомирова Є. Проблеми формування іміджу освітнього закладу // Нова педагогічна думка. 2012. № 1. С. 171-175.

8. Угода між Свентокшиським воєводством (Республіка Польща) та Вінницькою областю (Україна) про міжрегіональну співпрацю. URL: <http://wietokrzyskie.pro/file/2019/10/Umowa-o-wspolpracu->

СКІЛЬКИ РОКІВ ВІННИЦІ?

У статті йде мова про історію заснування міста Вінниці. Аналізуються результати археологічних розкопок. Розглядаються різні версії походження назви міста.

Ключові слова: В'яніца, річка Бог, Старе місто, Кемпа, Ольгерд, Коріатовичі, Литовський замок, Отамановський В. Д.

У цьому, 2023 році минає 660 років від першої згадки в літописах про столицю Брацлавщини – Вінницю. Але зрозуміло, що виникненню міста передувало тривале освоєння середнього Побужжя різноплеменним населенням ще від часів кам'яного віку. З середини X ст. історія улличів і тиверців невіддільна від історії Київської Русі, до складу якої вони увійшли. Після взяття Києва монголо-татарами (1240 р.) ця територія «піддалась татарам» [1, с. 18]. Дослідник історії Поділля В. Д. Отамановський відзначає, що, не дивлячись на татарську зверхність і князівські чвари, наприкінці XIII ст. складаються сприятливі умови для повторного заселення Середнього Побужжя з північних районів Русі [2, с. 39]. Найвірогідніше, тоді й повернулося в околиці Вінниці давньоруське населення.

Тим часом у протистояння з татарською ордою успішно втрутилися литовські лицарі. Після вдалого походу на Київ литовські загони рушили до Подільського краю. 1362 року вони завдали нищівної поразки об'єднаним силам татар на Синій Воді (Синюсі). Як відомо, історіографічна традиція XIX – XX ст. першу писемну згадку про Вінницю пов'язувала з перемогою литовців саме у цій битві.

З метою захисту відвойованого в ординців Подільського улусу, Великий князь литовський Ольгерд передав землі Побужжя чотирьом синам свого брата Коріата – Юрію, Олександрю, Костянтину та Федору. Коріатовичі «...все городы умурували и всю землю Подольскую осели». Оскільки Коріатовичі з повагою ставилися до стародавніх місцевих звичаїв і поводитися на землях Поділля не як завойовники, а як люди, що шукали порозуміння з місцевим населенням, то вони наказали зводити замки біля вже існуючих поселень, бо «...тогда в Подольской земли не был ни один город ни деревом рубленный, а ни камением будованый...».

Під час розкопок на староміській Замковій горі археологічною експедицією ІА НАН України у 2005 році було виявлено рештки будівель сер. XIII – поч. XIV ст. Співставлення цих археологічних даних з відомостями про відокремлення Брацлавщини від Орди дозволило окремим дослідникам говорити про існування міста-центру ще напередодні литовської експансії*.

Деякі сучасні дослідники намагалися «удревнити» початок панування Коріатовичів на Поділлі більш ніж на два десятиріччя (з 1340-